

Blaðið eigur ein at
vissa ser á posthús-
inum.

SOSIALURIN

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRØÐRALAG

NR. 7

LEYGARDAGIN
25. JANUAR 1964

37. ÁRG.

Verða trolararnir liggjandi?

Nú landsstýrið hevur sett bann fyrri influtning av saltfiski er tað ivasamt hvort trolararnir sleppa avstað til New Foundlands, við tað at manningarnar vilja hava vissu fyrri, áðrenn mynstra verður, at teimum tá komið verður aftur, ikki verður nokta at selja til hægsta pris

Arbeidssteigur í bestu vinnu er ein vanlukka fyrri landið, so um landstýri av sínum skilaleysa politikki verður orsök til at trolararnir verða at liggja fyrri teymi, verður hetta Føroyum eitt dyrt stýri.

Men fiskimenn kunnu ikki verða viðfarnir soleiðis sum hetta landstýri hevur hundað við teimum, tí her nýta ikki fegur orð, her eru tað avrokningarnar sum telja og her dugur hvør fiskimaður at rokna út at landsstýrið hevur forkomið teim

Nýggi brandstøð

Havnar býráð samtykti týskvöld, at taka við tilboði um bygging av nýggjari brandstøð, sum firma Danberg & Joensen hevði givið. Tilboðið ljóðaði uppá kr. 395.000. Eisini vóru onnur tilboð, nevnliga frá Petur í Gong, Flemming í Gong & Finnur Hansen og Andreas Johansen. Hesi vóru øll um kr. 500.000.

Seinra DAGUR

Richard Long var 75 ár hósdagin 23. januar.

Prinsipp fólkaflokksins

Sjaldan er nakað høpi í tí, blaðstjórin á Dagblaðnum skrivur, men hevur hann kortini ræti í tí, at eg eins og aðrir javnaðarmenn lesi blaðini hvønn politiskan lit tey nú hava, harvið verði tó ikki sagt, at ein fær sín sjónarring viðákaðen við at lesa Dagblaðið, heldur tvørtur umtí.

Nú víta øll, at Knút Vang (sum nevni seg vit og okkum) setur SOSIALIN í rangasturpan 2 ferðir um vikuna, men kortini lekur eitt sindur upp við av og á, t. d. fingur traðarmenn at víta prinsippið hjá honum og teimum fólkaflokksmonnum á yvirlandbúnaðarnevndini sum eru pápar at hesum prinsippi ella betingaða úrskurði, sum gjørdur varð 11. oktober 1963 norðuri í Klakksvík, antin hann nú varð gjørdur á lögligum ella ólögligum grundarlagi ella ikki, og sum hevur stóran týdning, ikki bara fyrri lesarnar á Dagblaðnum sum hann sjálvur sigur, men fyrri øllum teimum hundratala traðarmenn, um og minni jarðarbrúkarum, sum hava dyrkað tað upp úr oyðumørk, ið dyrkað er her á landi okkara síð

logmaður ikki setur menn í landsstýrið sum hava vanligt politiskt skil, er at bera ótta fyrri at skipini verða at liggja fyrri teymi.

Um hetta skuldi heni má tað verða hvørjum manni greitt, at vit hava eitt landstýri við troti uppá skil, tí ongantíð í søguni hevur føroyski fiskiflotin havt slíkan møguleika sum nú, men landsstýrisins dólgaðskapur ger at hesir inn-tøkumøguleikar ikki verða føroyska fiskimanninum at gagni.

um í túsandavis av krónum, so um hetta lag verður at halda fram, og

Peningasterk fyrirøka í Fuglafirði

ÚTLENSKT FELAG HEVUR Í HYGGU AT SETA Á STOVN STÓRA SILDARVERKSMÍÐJU Í FUGLAFIRÐI — TAÐ ERU DANIR, TYSKARAR OG SVENSKARAR, IÐ SIGAST AT STANDA AFTANFYRI.

Tað er nakað síðani at tað fór at spyrjast, at eisini í Fuglafirði eru ætlanir um at byggja stórt fiskavirki — sildaverksmiðu — og hava menn víst stóran áhuga fyrri hesum, sum sjálvandi vil verða bygdina, sum frammanundan liggur at kalla í virkislovi til stórt gagn.

Málið liggur hjá landsstýrinum, sum ikki sýnist at hava stórvegis vilja til at loyva monnum til verka í Fuglafirði kenna teir frammanundan hina koldu hondina landstýrið leggur við sínum banni, at selja til frægasta pris.

Fyrirætlan, ið talan er um, sigst

at verða projekterað til einar 15—20 miljónir krónur — og hetta himprast landsstýrið at lata menn leggja niður í Føroyum.

Tað má vera mongum manni torført at skilja, at tað ikki kann gevast monnum loyvi til at fara til arbeiðis.

»Medens græsset gror ...«

Figgjarætlan, Johnson forseti í USA og Knút Wang figgjarnevndar formaður lögdu báðir fram figgjarætlanir sínar týsdagin.

Vanlig arbeiðsvika hjá arbeiðsfólki er 44 timar.

Arbeiðstíðin teir fyrstu 5 dagarnar í vikuni er frá kl. 8 til 17, tó leygardagin frá kl. 8 til kl. 12

§ 2.

Allastaðni, har ið tímalónin hjá arbeiðsfólki — kvinnum sum monnum — eftir sáttmála ella gerðadómi ella vanligum áskoðissíði verður roknað við eini ávísari grundløn og prísviðbót, verður prís viðbótin aftaná lóggildi av hesi lógtingsløg at rokna við 1,3 oyru um tíman fyrri hvørru prístalsstigið omanfyri 100. Eisini har ið eingin fast lønarskipan er ímillum arbeiðsfólki og arbeiðsgevararnar verða hesar reglur at galda soleiðis, at tímalónin tá eisini verður at seta við ávísari grundløn og prísviðbót sum frammanfyri sagi.

§ 3.

Tann í § 2 ásetta prístalsviðbót verður at nýta, tá ið prístalið er 400 og omanfyri.

Fer prístalið niður um 424, verður prístalsviðbótin lekað við 1,15 oyru fyrri hvørt stigið, tá ið prístalið er farið niður um 424, til tað er fallið niður á 366.

Fellur prístalið niður um 366, verður prístalsviðbótin at leka við 1 oyru fyrri hvørt fallandi prístalsstigi, til prístalið er komið niður á 250.

Próvtøkur

Niels Pauli Danielsen, úr Vági, hevur tikið fyrsta part av gudfrøðsligum embætisprógv.

Bartí Petersen og Olavur Gaard úr Klakksvík og Odmar Færø av Toftum, hava tikið fyrsta part av læknarfrøðsligum embætisprógv.

MARINUSTØÐIN OG BYGGILOYVI

Ómannstigur atburður við atkvøðugreiðsluni í býráðnum um byggiloysi til Marinustøðina ið byggjast skal við Hoyviksvegin, Aftaná at hava verið við til at samtykkja á býráðsfundi at selja byggiloki og hava sæð tekingar, sum vístu byggingina, hopa nú býráðslimirnir Petur í Gong og Kjartan Mohr undan.

A býráðsfundi seinasta varð tilráðing viðvíkjandi umsókn frá Forsvarets bygningstjeneste um loyvi at byggja Marinustøð, samtykt við 5 atkvøðum.

4 býráðslimir atkvøddu nei og 2 atkvøddu ikki.

UTTAN HALD

Tá byggingin herfyri varð byrjað, var formelt ikki heilt í lagi við loyvinum, tað var býarplansnevndin, sum ikki hevði avgreitt málið, men borgmeistarinn hevði tó givið »grønt ljós« so byggingin kundi byrja. Ókið var frammanundan selt marinustøðini at byggja marinustøð á.

Tá tað nú er komið til at samtykkja byggiloyvi, er sjálvur á monnum, mikil ósøng í »14. sept.« hevur sett hvøkk í.

Samgongumennirnir hjá Sigfried Skåle hopa nú undan, og einans hann og partamaður hansara Petur Christiansen gevur atkvøðu saman við minnilutanum Trygve Samuelson, J. P. Henriksen og Edvard Lindenskov

Minnilutin segði sína stóðu vera, at býráðið hevði selt oki til bygging av marinustøð, sum eisini er eitt lið í føroysku sjøverjun, og vildi ikki í ábyrgdarloysi hopa undan — grønt ljós var givið fyrri byggingini, og tí var tað heilt meining nú at nokta.

— — —

Annars er veri at minnst til, at tað var KJ. Mohr, sum táverandi borgarstjóri, ið lat marinustøðina fáa innivist við Hoyvikstjørn, og tað var sami maður, sum fór til Danmarkar at keypa bárákkirnir, sum marinustøðin síðan hevur havt til húsa í.

Of so til seinast er málið ikki heilt avgjørt enn, tað skal í øllum forum til landsstýrið at fáa »ta« síðstu oljunæ — og tá verður áhugaðert at vita hvør meiningin er aftanfyri orðini — »hin hula hondin« hevur tjansin at vísa, um nokur styrki og vekt er aftanfyri gerðirnar.

Men vit fáa so at sjá.

44 tíma arbeiðsvika

og prístalsviðgerð av arbeiðsløn

UPPSKOT FRÁ JAVNAÐARFLOKKINUM

§ 1.

Vanlig arbeiðsvika hjá arbeiðsfólki er 44 timar.

Arbeiðstíðin teir fyrstu 5 dagarnar í vikuni er frá kl. 8 til 17, tó leygardagin frá kl. 8 til kl. 12

§ 2.

Allastaðni, har ið tímalónin hjá arbeiðsfólki — kvinnum sum monnum — eftir sáttmála ella gerðadómi ella vanligum áskoðissíði verður roknað við eini ávísari grundløn og prísviðbót, verður prís viðbótin aftaná lóggildi av hesi lógtingsløg at rokna við 1,3 oyru um tíman fyrri hvørru prístalsstigið omanfyri 100. Eisini har ið eingin fast lønarskipan er ímillum arbeiðsfólki og arbeiðsgevararnar verða hesar reglur at galda soleiðis, at tímalónin tá eisini verður at seta við ávísari grundløn og prísviðbót sum frammanfyri sagi.

§ 3.

Tann í § 2 ásetta prístalsviðbót verður at nýta, tá ið prístalið er 400 og omanfyri.

Fer prístalið niður um 424, verður prístalsviðbótin lekað við 1,15 oyru fyrri hvørt stigið, tá ið prístalið er farið niður um 424, til tað er fallið niður á 366.

Fellur prístalið niður um 366, verður prístalsviðbótin at leka við 1 oyru fyrri hvørt fallandi prístalsstigi, til prístalið er komið niður á 250.

Fellur prístalið niður um 250 verður prístalsviðbótin at leka við 0,85 oyru fyrri hvørt prístalsstigi, til prístalið er komið niður á 100.

Tá ið prístalið er komið niður á 100, verður eingin prístalsviðgerð.

§ 4.

Við prístalsviðgerðina verður prístalið sett til hvørt yvirleggjandi oyra.

§ 5.

Henda lógtingsløg kemur í gildi beinanvegin.

UMHUGSAN:

Ein hovuðsmál arbeiðsfólksins hevur verið og er at fáa góð arbeiðsskor, bæði lønarliga og arbeiðsliga.

Tað er ikki so langt síðani, at arbeiðsøðagurin hjá vanligum arbeiðsfólki var avmarkaður. Ein arbeiðsið vanliga so leingi, ið eygað var opið. Og arbeiðsmaðurin mátti gera tað við teirri løn, hann tá hevði, um hann skuldi hava vónir um at kunna fæða seg og síni.

Men so við og við er arbeiðslønin bót.

Of so varð tað stóra táknið vunnið — arbeiðsfólkið fekk lógfestan 8 tíma arbeiðsdag.

Tað kann ikki sigast annað enn at 8 tíma arbeiðsøðagurin hevur roynst væl og givið meiri meðal-

úrslit enn, tá ið einki mark var sett fyrri arbeiðstíðini.

Men manga staðni er arbeiðaríðgjaldin á summum okjum og summi um arbeiðsgeirum komið longri við at hava fingið arbeiðsvikuna styttað niður um teir 48 timarnar. Onkustaðni í summum vinnugeirum er hon komið niður í 44 arbeiðstímar og longur. Og flestu staðni sum t. d. í Noðrandlondum er frammi fast krav um 44 tíma arbeiðsviku, og er hetta eisini longu komið í lag sumstaðni har Felagsmarknaðarløndini tykjað verða komið til sættis um 44 tíma arbeiðsvikuna.

ANDLÆT

Jákup Eidesgaard, Oyndarfirði, andaðist hósdagin.

LERARASETAN

Skúlastjórin sigur frá, at Óli Eldbjørn Joensen er settur sum lærari við skúlan í Klakksvík frá 1. november 1963.

Uppsøgn?

Havnar Arbeiðsmannafelag hevði fund hóskevöldis um sáttmálar, Fundurin avgjordi at leggja avgerðina í hendurnar á nevndini um uppsøgn ella ikki.

Sáttmálin skal sigast upp við 3 mánaðar ávaring til ein 1. mai.

Annars er vanliga fatanin hjá arbeiðsmonnum um 44 tíma arbeiðsviku at javnaðarflokksins uppskot er tað, ið eigur at verða fram.